

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 45 (3)

IZDAN 1 JULIA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13439

„Kovina“ prva jugoslovanska metalurgična industrija d. d., Maribor Jugoslavija.

Prenošljivi raspršivač za praškasti materijal.

Prijava od 25 jula 1936.

Važi od 1 januara 1937.

Poznate su već prenošljive sprave za raspršivanje praškastog materijala, pomoću kojih se materijal produva kroz jednu kratku cijev pomoću jednostavnih duvala i time rasprashi. Nedostatci takvih sprava sastoje se u tome, da se vrši izduvanje samo prigodom svakog drugog hoda pogonske poluge, da se dakle izduvanje prekida i da nastaju kod do sada poznatih konstrukcija gubitci tlaka tako, da se materijal može izduvati samo na male udaljenosti te sprava nije upotrebljiva za napravljanje stabala ili visokog grmlja.

Pokusima se je pronašlo, da se ti nedostatci mogu obići time, da se umjesto jednostavnog duvala upotrebi dvostruko dejstvujuće duvalo, kod čega se vrši uzimanje materijala iz kazana samo prigodom svakog drugog hoda, dočim se vrši izduvanje materijala u 2 faze, prigodom hoda pogonske poluge na gore i na dolje, pored čega je predvideno, da ne nastaje nikakav gubitak tlaka uslijed propuštanja tlačnog vazduha u unutrašnjost kazana. Pomoću raspršivačke cijevi shodne dužine, može se povećati dejstvo sprave do znatno veće visine.

Nacrt prikazuje jednu spravu za raspršivanje prema ovom pronalasku i to na fig. 1 prednje lice, fig. 2 presjek na crti x-x iz fig. 3 pogled odozgo, fig. 4 pogled sa strane. Fig. 5 i 6 prikazuju pojedinosti.

Valjkasti kazan A (fig. 2) dolje je nešta sužen te nosi ovde oslonski stremen T i prstene S₁ za prikačenje donjih krajeva nosačkih kajša R,R, čiji gornji krajevi su učvršćeni na prstenima S na gornjem rubu kazana A. Kazan A zatvoren je gore

šupljim tijelom B od lima, čija pregradna stijena C od kože služi kao klip jednog duvala. Prostor iznad i ispod te pregrade C opremljen je sa po jednim sisnim ventilom D₁ odnosno D₂ (fig. 1—3) i po jednom tlačnom cijevi E, odnosno E₂ sa odbojnim ventilom, a obe tlačne cijevi izlaze u zajedničku komoru E₃, odkuda vodi jedna tlačna cijev E₄ ka donjem dijelu kazana A (fig. 1 i 4).

Sissni ventili D₁ D₂, sastoje se, kako je poznato, od jednog zvonastog metalnog tijela D₃ (fig. 5), koje se prigodom sgušćivanja vazduha u duvalu, zatvara pomoću po sredini pričvršćene ploče D₄ od kože, dočim se prigodom sisnog hoda odigne rub kožne ploče od ruba šupljeg tijela.

Na fig. 6 prikazan je jedan primjer izvođenja tlačnih cijevi E₁ E₂, koje se nazivaju zatvaraju pomoću jednog jednog priklopa. U tu svrhu pregradena je komora E₃ pomoću kose, propustnim otvorom O providene pregradne stijene E₃ na dva prostora a u donjem prostoru smješten je priklop P od kože ili sličnog, koji zatvara nazivajuće tlačnu cijev E₂ donje strane duvala i otvor O pregradne stijene E₃ za tlačnu cijev E₁ gornje strane duvala.

Donja stijena limenog tijela B providena je u sredini otvorom B₁, koji je zatvoren torbom B₂ od kože, koja torba je zabravana na pokretačkoj motci C₁ kožne pregradne stijene C i učvršćena tako, da se može gibati motka C₁ na gore i dolje, a da ne dopušta izlaženje vazduha na dolje u šuplji prostor kazana A. Kazan A providjen je bočnim otvorom za usipavanje

nje praškastog materijala, koji otvor se može zatvarati pomoću poklopca A₁.

U donjem dijelu kazana A ugradena je poprečna osovina F, koja je providena u središtu krakom F₁, na koji je prikačan nešta izvinuti kraj motke C₁. Na jednom, istaknutom kraju osovine F₁, učvršćena je pogonska poluga G (fig. 1, 3 i 4). Dolje je zatvoren kazan A dnem A₂, koje je raspoređeno u svom srednjem dijelu valjkasto napram osovinu F i provideno prorezom A₃, koji leži paralelno sa osovinom F a koji prorez spaja prostor kazana sa jednom cijevi K, koja je smještena ispod dna A₂. Na jedan kraj te cijevi priključena je tlačna cijev E₄ duvala a na drugom se kraju nalazi crijevo L za raspršivačku cijev M sa raspršivačkim sponikom N.

Na poprečnoj osovini F pričvršćeni su pored poluge F₁ još krakovi F₂, koji nose četke F₃, koje klize u valjkastom srednjem dijelu dna.

U cijevi K dna nalazi se cijev K₁, providena prorezom K₂, a istaknuta osovina te cijevi nosi polugu J, koja je prikopčana pomoću motke H na pogonsku polugu G tako, da se u njezinom najvišem položaju poklapa prorez K₂ sa prorezom A₃. Za čep za uzglobljenje poluge J, predviđeno je na motci H nekoliko rupa H₁ H₂ H₃ u različitim visinama.

Način dejstovanja sprave je ovaj: Kratko vrijeme, u kojem se nalazi pogonska motka G u svom najvišem položaju, poklapa se prorez A₃ dna sa prorezom K₂ cijevi te pada jedan dio praškastog materijala, koji se je uzvitao četkom F₃, u unutrašnjost cijevi K₁. Čim se potisne poluga G na dolje, iskrene se cijev K₁ pomoću polužja H i J i zatvori prorez A₃. Tlačni vazduh, koji nastaje u donjem prostoru duvala B, struja preko cijevi E₂ te potisne priklop P na pregradnu stijenu E₃ tako, da se zatvori otvor O. U isti mah nastaje u gornjem prostoru duvala B naslovni vazduha pomoću ventila D₁. Kožna torba B₂ omogućuje spuštanje motke C₁ i njezino bočno izmahivanje uslijed pokretanja ručke F₁. Tlačni vazduh dospije preko cijevi E₄ u šupljji prostor unutrašnje cijevi K₁ te izduva jedan dio u njoj odloženog materijala preko raspršivačke cijevi M napolje, dok stigne pogonska poluga u svoj najniži položaj. Odma kod nastupa njezinog gibanja na gore, odigne se priklop P uslijed tlačnog vazduha, koji je sada nastao u gornjem prostoru duvala, od pregradne stijene E₃ i zatvori tlačnu cijev E₂. Ostatak praška, koji je preostao u cijevi K₁, izduva se preko raspršivačke cijevi M a

prorez A₃ ostaje zatvoren, dok stigne pogonska poluga G u svoj najviši položaj tako, da ne može da izade nikakav vazduh preko proreza A₃ u kazan i da se iskoristi sav tlačni vazduh jedino za izduvanje materijala. Za vrijeme gibanja poluge G na gore, usije se vazduh u donji prostor duvala preko ventila D₂. Pošto ostaje pogonska poluga G vazda samo kratko vrijeme u svom najgornjem i najdonjem položaju, ne nastaje malo ne nikakvo prekidanje proizvodnje tlaka te je omogućeno kontinualno raspršivanje.

Čim je materijal sitnijeg zrna, tim će biti veća količina materijala, koja isпадa preko proreza A₃. Da bi se mogla regulisati ispadajuća količina prema osebinama praška, cijev K₁ u najgornjem položaju pogonske poluge G ne iskreće se tako daleko, da se njezin prorez K₂ posvema poklapa sa prorezom A₃, već samo toliko, da ostaje jedan dio proreza A₃ još prekriven od cijevi K₁. U tu se svrhu poveća dužina motke H time, da se čep na uzglobljenje poluge J umjesto u najgornju rupu, utakne u jednu od donjih rupa H₂ ili H₃.

Patentni zahtjevi:

1.) Prenošljiva sprava za raspršivanje praškastog materijala, naznačena time, da je smještena iznad kazanskog dna (A₂, fig. 2) jedna poprečna osovina (F) i jedna poluga (F₁), koja stavlja u dejstvo pomoću poturljive poluge (C₁) pregradnu stijenu (C) od kože, koja dejstvuje na način klipa dvogubo dejstvijućeg duvala (B), koje zatvara gore kazan (A), i da spaja jedan prorez (A₃), raspoređen paralelno sa osovinom (F), prostor kazana sa cijevlju (K) ispod dna (A₂), u koju cijev izlazi na jednom kraju tlačna cijev (E₄, fig. 1) duvala (B) a na drugom kraju pričvršćeno je crijevo (L), koje vodi ka raspršivačkoj cijevi (M), dočim se u unutrašnjosti cijevi (K) dna može iskreći jedna cijev (K₁), koja je providena uzdužnim prorezom (K₂) i koja se pomoću polužja (H, J, fig. 4) stavlja u dejstvo pogonskom polugom (G) duvala (B) tako, da se prorez (K₂) cijevi poklapa sa prorezom (A₃) kazanskog dna (A₂) samo u najvišem položaju pogonske poluge (G), u svrhu, da bi se s jedne strane prigodom svakog duplog hoda pogonske poluge (G) dopuštalo samo jedno ispadanje praškastog materijala u prorezanu cijev (K₁), s druge strane, da bi se prigodom svakog hoda pogonske poluge (G) izduvao iz prorezane cijevi (K₁) samo jedan dio praška-

stog materijala, a da kod toga vazduh ne može da ulazi preko proreza (A_3) u kazan (A).

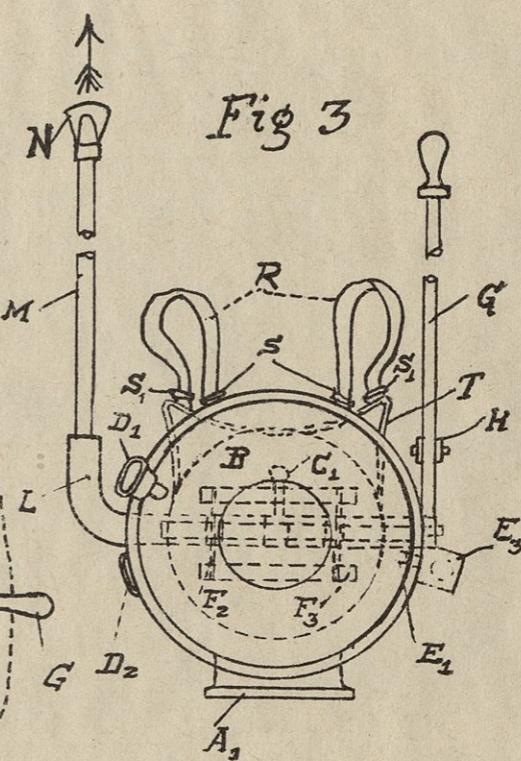
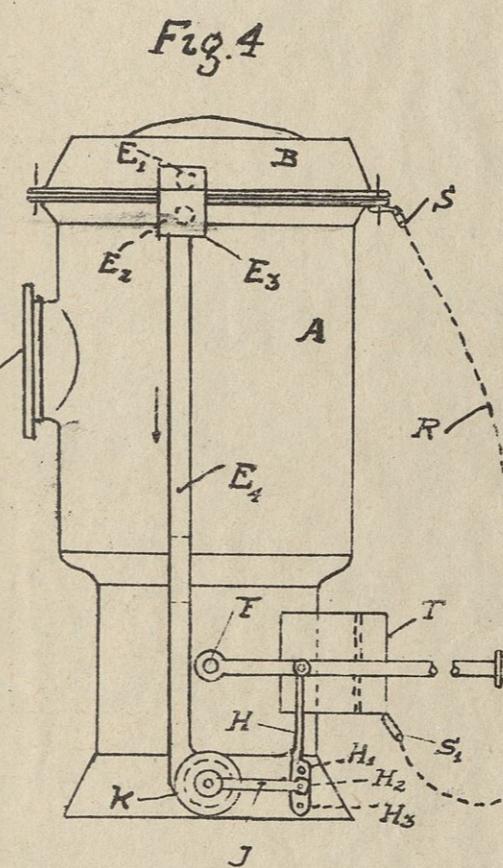
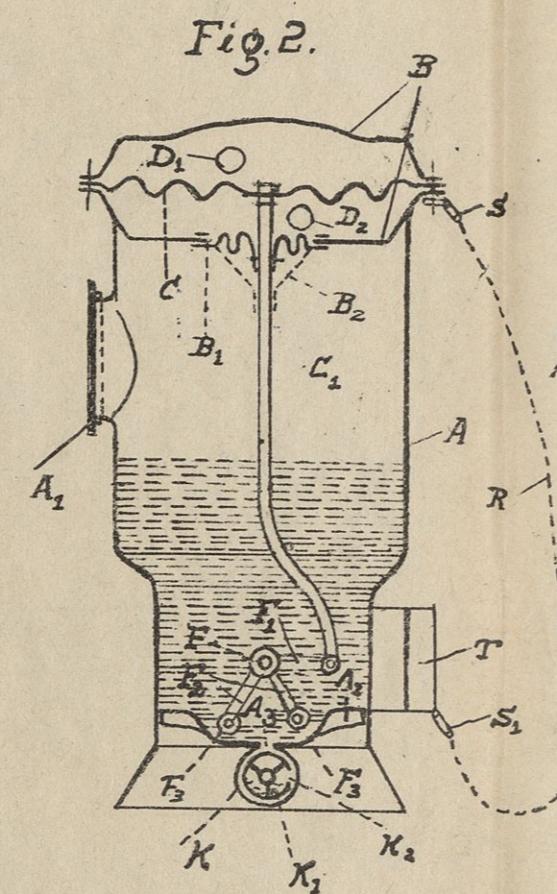
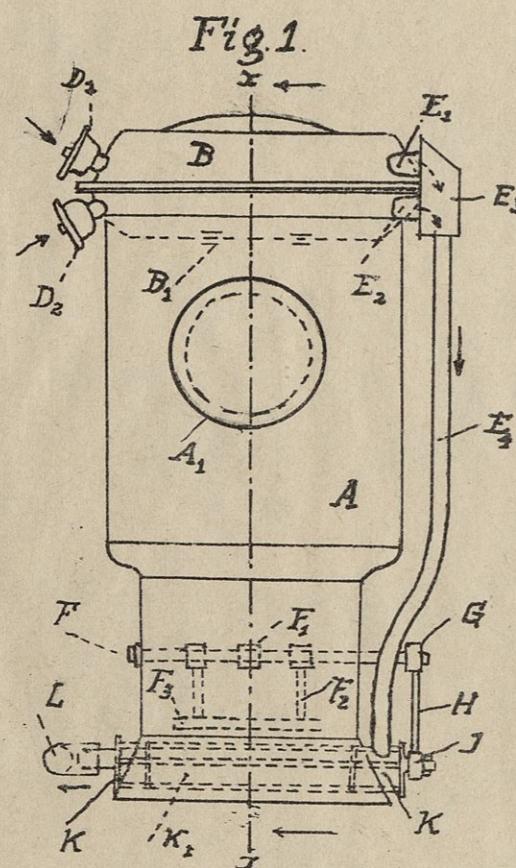
2.) Oblik izvođenja sprave za raspršivanje po zahtjevu 1.), naznačen time, da se dužina motke (H , fig. 4), koja je prikačena na pogonsku polugu (G) i koja prouzrokuje iskretanje rezane cijevi (K_1), može mijenjati (H_1, H_2, H_3), u svrhu, da bi se samo djelomičnim oslobođanjem proreza (A_3) u najvišem položaju pogonske poluge (G), mogla smanjivati količina ispadajućeg materijala.

3.) Oblik izvođenja sprave za raspršivanje po zahtjevu 1) i 2), naznačen time, da su raspoređeni na poprečnoj osovini (F , fig. 3) nosački krakovi (F_2, F_3) za jednu ili dvije četke (F_1, F_3 , fig. 2), koje klize prigodom svakog hoda pogon-

ske poluge (G) preko proreza (A_3) dna a koje užvitlaju materijal i posješuju njegov prolaz kroz prorez.

4.) Oblik izvođenja sprave za raspršivanje po zahtjevu 2, naznačen time, da izlazi tlačna cijev (E_1, E_2 , fig. 1 i 6) svake strane duvala u jednu komoru (E_3), koja je podijeljena pomoću jedne kose pregradne stijene (E'_3), providene propustnim otvorom (O), na dva prostora, i da se nalazi u donjem dijelu jedan iskretljiv priklop (P) od kože ili sličnog, koji zatvara naizmjenice tlačnu cijev (E_2) donje strane duvala i otvor (O) pregradne stijene (E'_3) za tlačnu cijev (E_1) gornje strane duvala, u svrhu, da bi se oba tlačna sprovodnika (E_1, E_2) mogla naizmjenice zatvarati pomoću jednog zajedničkog priklopa (P).

Fig. 5.